

نقش طویله یا مجلس

در

موافقتنامه ژنو

امیرفیض- حقوقدان

در انتخابات سال ۱۳۷۶ جمهوری اسلامی روزنامه کیهان تهران در مقاله ای بقلم حسین شریعتمداری در پاسخ به ناطق نوری نوشت: «مجلس طویله است و اصلاح طلبان هم گاو هستند».

این روزها که موضوع موافقتنامه ژنو در جریان است اظهار نظر آقای حسین شریعتمداری محکی است برای اینکه واقعا مجلس اسلامی طویله است یا خیر.

فرق مجلس با طویله

«گرچه جهات تشابه و یا مقایسه اصولی، در مجلس و طویله نیست، ولی مطلوب تحریر حاضر، به بیان این تفاوت و نتیجه گیری از حاصل آن نیاز دارد».

مجلس جایگاه قانونگزاری و اجتماع نمایندگان مردم برای اظهار نظر نسبت به طرح ها و لوایح و قرارداد ها و موافقتنامه ها و بطور کلی اقدامات اجرایی دولت است که با استقلال فکرو آزادی عمل اقدام میکند.

ضمانت اجرای صداقت و پیاکی و استقلال نمایندگان مردم، سوگند نمایندگی و وجدان و شرافت آنهاست.

(اصل ۶۷ قانون اساسی جمهوری اسلامی، سوگند نمایندگان مجلس).

طویله جایگاه چهارپایان است که آن حیوانات گرچه فکرو اراده دارند ولی تحت مهمیز فکری گاودار و چهار پادار عمل میکنند، در این مورد شاهی بر بیان موضوع میاید که آن شاهد علی لاریجانی رئیس طویله است که گفته: «مجلس اسلامی یک مجلس ولایی است و تابع آیت الله خامنه ای است» یعنی در ماهیت مجلس نیست و طویله است.

واما بعد

جریان موافقتنامه ژنو و اظهارات برخی از نمایندگان که موافقت نامه راتسلیت نامه و عزا خوانده اند و سفت کن و شل کنی که نسبت به موافقتنامه از خود نشان دادند این توهم در مسیر حقیقت، براه افتاد که همانطور که حسین شریعتمداری گفته است اگر در انتخابات سال ۷۶ فقط اصلاح طلبان گاو بودند اکنون اصولگرایان نیز یا آنها هم گاو تشریف دارند و یا چهارپای دیگری هستند.

شل کن و سفت کن

یکی از علائم حیوان بودن، تحت مهمیز مهتر قرار داشتن است و مهتر است که حیوان را بابار سنگین و یا سبک، آهسته و یا تند، از راه و یا بیراهه، سواره و یا پیاده هدایت میکند. به تطبیقش نگاه کنید.

روز چهارشنبه ۱۱ دیماه آقای کوثری نماینده و عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس نوشت <تیم ناظر بر مذاکرات ژنو با حضور مسئولان ارشد کشور تشکیل میشود. در اول مذاکرات آنطور که باید و شاید مذاکرات بنفع ماجریان و پیشرفت نداشت. شورای ناظر بر مذاکرات هسته ای با حضور سران سه قوه و برخی مسئولان ارشد کشور مسئولیت نظارت بر مذاکرات هسته ای را دارا میباشند.>

درست یک روز بعد از اظهارات آقای کوثری و استقبال نمایندگان مبنی بر تشکیل هیئت نظارت بر موافقتنامه و مذاکرات ژنو، احمد رضا دستغیب عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی (دقت کنید همکار آقای کوثری در کمیسیون امنیت ملی است) گفته که <موضوع مزبور مورد بررسی نیز قرار نمیگیرد چون تشکیل چنین هیئتی با کارشورای امنیت ملی تداخل دارد> او گفته است: <نظارت بر مذاکرات اتمی در ایران از ابتدا از ۱۰ سال پیش تاکنون در شورای عالی امنیت ملی این کشور متمرکز بوده اما در هفته های اخیر برخی از نمایندگان از جمله اسماعیل کوثری از تشکیل هیئتی با حضور نمایندگان مجلس خبر داده بودند که باتکذیب مقامات دولتی مواجه شد.>

آقای باقر حسینی عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی (یعنی همان کمیسیون) گفته بود که به پیشنهاد هیئت رئیسه این کمیسیون، گروه ناظر مجلس بر اجرای توافق ژنو تشکیل خواهد شد و آقای حسین نقدی سخنگوی همان کمیسیون از تشکیل هیئت نظارت خبر داد و گفت سه نفر از روسای کمیته های تخصصی مجلس همراه با پنج (۵) نماینده، عضو این گروه هستند.

یک روز پس از خبر تشکیل کمیسیون نظارت از سوی کمیسیون امنیت ملی مجلس، سخنگوی همان کمیسیون آقای منصور حقیقت پور در گفت و گویی با خبرنگار سیاسی خانه ملت، موضوع نظارت مجلس را منتفی اعلام کرد.

۱۵۰ نماینده مجلس بدلیل نبود اطلاع درباره مفاد موافقتنامه ژنو اعتراض کردند و گروهی نیز در نحوه اطلاع رسانی به مجلس راضی نیستند و در حال امضا جمع کردن هستند.

آقای حمید رسائی یکی از نمایندگان منتسب به اصولگرای مجلس گفته بود: <اتفاقی در کشور در حال رخ دادن است و این روزها سوالات متعددی درباره قرارداد ژنو و موضوع کرسنت مطرح است اما میگویند مطرح نکنید> او روزجرائی شدن توافق ژنو را تسلیت گفت و اظهار داشت که <این روز، روزی است که دستاورد دانشمندان هسته ای از دست رفت ولی ما فعلا مامور به سکوت هستیم>

فرق نماینده و چهار بار در همین شهادتهاست

نماینده مجلس با توجه به متن سوگندی که در ماده ۶۷ قانون اساسی جمهوری اسلامی یاد کرده و با رعایت ماده ۷۶ همان قانون که مجلس حق تحقیق و تفحص در تمام امور کشور را دارد، در صورتی که خود را مامور به سکوت بداند وزیر بار حرف <مطرح نکنید> برود و از تصمیم تشکیل کمیسیون نظارت بیک اشاره لاریجانی منصرف شود همان حیواتی است که آقای حسین شریعتمداری در ۱۶ سال قبل بتشخیص آورده است؛ یعنی تحت اراده مهتر حیوانات، حرکت میکند، سروصدا میکند و بایک اشاره ساکت و آرام میشود.

میدانید که چهارپاداران بمناسبت کیفیت راه و وزن بار، تنگ بارکش هارا سفت و شل میکنند و این درحالی است که خود حیوان هیچ اراده ای در انجام این کار ندارد. تطبیق بفرمائید با سفت و شل کردن نظارت مجلس در مذاکرات و اجرای موافقت نامه ژنو، سه یا چهار جور حرف و تصمیم متفاوت در مدت سه روز از یک کمیسیون امنیت ملی تابا لآخره مهتر آنها بایک نهیب همه راساکت ساخت.

اعتبار مخالفت و امضای ۱۵۰ نفره راهم نباید جدی گرفت، آنها در انتظار تلفن علی لاریجانی هستند که بگوید «آقا فرموده اند ساکت باشید» آنها به دنبال همین تلطیف هستند نه قیام نمایندگان مجلس برای احقاق حق مجلس و ملت. والا چه نیازی به ۱۵۰ امضا داشت، برطبق اصل ۸۹ فقط ۱۰ امضا کافی برای استیضاح وزیر است.

اعتراض نمایندگان به عدم اطلاع

اصل ۷۶ قانون اساسی جمهوری اسلامی «حق تحقیق و تفحص در تمام امور کشور را به مجلس داده است» تفحص به معنای جستجو و پیدا و معلوم ساختن است، و با اعتراض مجلسیان به کوتاهی دولت، در آگاهی رساندن به آنها بسیار تفاوت دارد. با نماینده مجلس است که برود و تفحص و جستجو کند تا بتواند طبق اصل ۸۶ قانون اساسی عمل کند.

امروزه کسی که وظیفه تحقیق و تفحص در موضوعات و در نهایت تصمیم گیری و ایفای وظیفه قانونی دارد، نمیتواند به آگاهی ندادن دیگران متعذر بشود. عذر بدتر از گناه همین است.

برای یک نماینده مجلس ننگ است که از جریان و متن موافقتنامه ژنو مطلع نباشد تا کاخ سفید متن آنرا منتشر کند و بیشتر ننگ خواهد بود که هرچه وزیر خارجه و معاونش با اشاره و کنایه گفته است دروغ و بی پایه باشد با بپذیرد.

تحقیق در اصل ۷۶ به معنای بررسی حقوقی و قانونی است که تفحص را از حالت نظری خارج میسازد.

پس از تحقیق و تفحص نماینده است که اصل ۸۹ به نماینده اجازه میدهد دولت را به استیضاح بکشاند.

انتظار نمایندگان که دولت آنها را از جریانی که در کشور دارد حرکت میکند مطلع کند خیلی فکاهی است، حیوانات هم خودشان خطر راه را درک میکنند و به جسجوی راه بهتری برمیایند نه اینکه منتظر بمانند تا چهارپادار به آنها گوشزد کند که راه خطرناک است.

مگر کسی که میخواهد کار غیر قانونی بکند از نحوه عمل خود دیگران خاصه مسئولین کشور را مطلع میسازد که آقایان نمایندگان به چنین معاذیری متمسک شده اند؟

اصل ۷۷ قانون اساسی جمهوری اسلامی مقرر ساخته که «عهدنامه ها و مقاوله نامه ها، قراردادها و موافقت نامه های بین المللی باید بتصویب مجلس برسد»

میدانید چرا این اصل در قانون اساسی آمده است؟

❖ برای اینکه ۲۷۰ نفر آنها نمایندگان مردم خیلی بیشتر و بهتر منافع مردم و کشور را تشخیص میدهند تا یک نفر که نامش ولی فقیه است ولی این قاعده حقوقی و اجتماعی در مورد گله حیوانات جاری نیست و «گله آنجا رود که گله بان میخواهد»

❖ لازمه تصویب مجلس، تحقیق و تفحص در باره مطلب مطروحه و از جمله موافقتنامه ژنو است یعنی تحقیق و تفحص، با تصویب و یا رد موافقتنامه لازم و ملزومند و این ارتباط و پیوستگی، اهمیت بزرگ و مسئولیت بسیار حساس نمایندگان مجلس در امر تفحص و تحقیق در مسائل کشور را نشان میدهد و آقایان نمایندگان را که منتظر آگاهی دادن از سوی دولت نسبت به مذاکرات ژنو بوده اند شاید کمی متنبه کند.

تفحصی که وظیفه مجلس است به این مسیر کشیده میشود که در ۱۰ سال گذشته، فعالیت اتمی ایران منحصرآ زیر نظر شورای امنیت کشور قرار داشته که همین آقای شیخ حسن روحانی مستقیماً بر آن فعالیت نظارت داشته است.

تفحص، نشان میدهد که همه گرفتاری‌ها و درگیری‌های جمهوری اسلامی ایران و کشورهای اروپایی و آژانس که منجر به قطعنامه‌های شورای امنیت و متعاقب آن کج رفتاریهای بیش از حد قطعنامه‌های شورای امنیت و تحمیل آنها به ایران شده است نتیجه سرکشی ایران به حق و یا ناحق و بالاخره کشیده شدن موضوع به شورای امنیت و صدور قطعنامه‌ها بوده است.

شیخ حسن روحانی اگر بصیرت کافی داشت، اگر به فکر منافع ملی و کشور بود و به تبعیت از باور اعتقادی خمینی نبود که گفته **<ما اصولاً کشوری را بنام ایران نمی‌شناسیم>** (دیدار در دهه فجر سالگرد انقلاب اسلامی ۳۱ یهمن ۱۳۶۴) نباید می‌گذاشت که کار، به مقابله با قطعنامه شورای امنیت کشانده شود. یک حقوقدان میداند که باتصمیم شورای امنیت نمیتوان شوخی کرد میدانست در حالیکه ایران عضویت آژانس را دارد نمیتواند برخلاف آژانس عمل کند و در مقابل شورای امنیت بایستد. میدانست که نمیشود در مقابل قطعنامه شورای امنیت که پی‌پی‌۶ صادر شده و بالاخره منجر به قطعنامه بسیار سخت علیه ایران شده مقاومت کرد و بعد که تفحص به این برداشتها رسید، بطور طبیعی مسئله صلاحیت روحانی در مداخله مذاکرات ژنو و امضای موافقت‌نامه بوسیله وزیر خارجه روحانی مطرح میشد.

واما تحقیق

اولین نکته بارزی که در تحقیق خودنما میشد این است که آقای عراقچی و ظریف گفته اند: «متن توافقنامه ژنو را آمریکایی‌ها نوشتند و ما هم امضا کردیم» آیا ماموریت آقایان، مذاکره و حفظ منافع ایران بوده و یا فقط امضا کردن سندی که متن آنرا خوانده اند؟^۱ آیا چنین سندی میتواند نام موافقتنامه داشته و ایجاد تعهد برای ایران کند؟ آقایان نمایندگان که مسئولیت انفرادی و اشتراکی نسبت به مسائل ایران دارید؟

❖ تحقیق نمایندگان مجلس را متوجه می‌سازد که در قطعنامه ۱۹۲۹ شورای امنیت آمده است «اگر ایران تمام فعالیت‌های مرتبط با غنی‌سازی و بازفرآوری خود را متوقف کند این قطعنامه به حالت تعلیق در خواهد آمد».

بنابراین موضوع موافقت‌نامه ژنو باید محدود و محصور به اجرای قطعنامه‌های شورای امنیت که کل آن‌ها در قطعنامه ۱۹۲۹ مستتر است باشد نه مسائلی که هیچ ارتباطی به قطعنامه ۱۹۲۹ ندارد از قبیل حقوق بشر، سوریه و از همه مهمتر کلیه درک کشورهای ۵+۱.

وقتی مجلس براه تحقیق به این مسئله مهم پی برد آنگاه برای تصویب موافقتنامه ژنو که بدون موافقت مجلس نمیتوانست در جریان اجرا قرار گیرد اصلاحات لازم را بر آن واجب میدانست که در صدر همه آن اصلاحات، محدود و مشخص بودن موضوع موافقتنامه است.

اصلاح مزبور یک اصل حقوقی قائم به ذات است که همه جوامع حقوقی از آن تبعیت میکنند که موضوع قرارداد باید معلوم و مشخص و محدود به زمان باشد.

۱ - متن آنرا «دشمن» و «شیطان بزرگ» نوشته است؛ ح-ک